

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoCsp/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5817204366
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5817204366.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov Mgr. Andreja Kekelyho a JUDr. Martiny Mochnáčovej, v právnej veci žalobkyne: B. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. X. XXXX/XX, XXX XX R., zastúpenej spoločnosťou: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpenému spoločnosťou: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o určení, že poskytnuté úvery sú bezúročné a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 2Csp/114/2017-75 zo dňa 06.08.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 2Csp/114/2017-75 zo dňa 06.08.2020 vo výrokoch II., III. a VII. z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vo zvyšnej časti (t.j. vo výrokoch I., IV., V. a VI.) zostáva rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 2Csp/114/2017-75 zo dňa 06.08.2020 n e d o t k n u t ý .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že spotrebiteľský úver - revolvingový úver č. 4301135679 zo dňa 31.01.2013 je bezúročný a bez poplatkov (výrok I.), spotrebiteľský úver - revolvingový úver č. 4412021447 zo dňa 04.12.2014 je bezúročný a bez poplatkov (výrok II.), spotrebiteľský úver - revolvingový úver č. 4504052806 zo dňa 17.04.2015 je bezúročný a bez poplatkov (výrok III.), dohoda o zrážkach zo mzdy č. 4412021447 zo dňa 04.12.2014 je neplatná (výrok IV.), dohoda o zrážkach zo mzdy č. 4504052806 zo dňa 17.04.2015 je neplatná (výrok V.) a rozhodcovská zmluva č. 4301135679 zo dňa 31.01.2013 je neplatná (výrok VI.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi ich náhradu v pomere 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok VII.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou podanou na okresný súd dňa 25.09.2017 domáhala určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverov č. 4301135679 zo dňa 31.01.2013, č. 4412021447 zo dňa 04.12.2014 a č. 4504052806 zo dňa 17.04.2015, uzatvorených medzi ňou a žalovaným. Zároveň sa domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. 4412021447 zo dňa 04.12.2014, dohody o zrážkach zo mzdy č. 4504052806 zo dňa 17.04.2015 a rozhodcovskej zmluvy č. 4301135679 zo dňa 31.01.2013.

3. Vo vzťahu k určeniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti revolvingového úveru č. 4412021447 zo dňa 04.12.2014 a revolvingového úveru č. 4504052806 zo dňa 17.04.2015 súd prvej inštancie uviedol, že uvedené zmluvy neobsahujú údaj o termíne konečnej splatnosti, nebolo možné objektívne zistiť rozsah záväzku žalobkyne, uvedené zmluvy neuvádzajú presný dátum poskytnutia úveru a tiež presný a jednoznačný dátum prvej mesačnej splátky, a preto nie je možné určiť termín konečnej splatnosti úveru. Obidve zmluvy obsahujú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá nebola individuálne dojednaná a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán. Keďže žalobkyňa nemohla ovplyvniť ich obsah, súd ich považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z

uvedených dôvodov súd prvej inštancie (okrem iného) úver č. 4412021447 a úver č. 4504052806 zo dňa 17.04.2015 považoval za bezúročný základ čoho žalobe žalobkyne vyhovel.

zo dňa 04.12.2014 a bez poplatkov, na

4. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie nijakým spôsobom neodôvodnil.

5. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia v časti výrokov II. a III. a vrátenia veci v tejto časti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; alternatívne sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil v napadnutej časti tak, že žalobu žalobkyne zamietne.

6. Odvolateľ uviedol, že považuje odvolaním napadnutú časť rozsudku za predčasnú a zároveň za nedostatočne a neúplne odôvodnenú, nespĺňajúc kritériá riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia podľa § 220 ods. 2 CSP. Vo vecnej rovine sa odvolateľ vyjadril k problematike uvádzania doby trvania a termínu konečnej splatnosti úverovej zmluvy ako náležitostí úverovej zmluvy, pričom poukázal na zmenu zákona č. 129/2010 Z. z. v rámci novely č. 279/2017 Z. z. účinnej od 01.05.2018. Nesúhlasil s rozhodnutím prvoinštančného súdu v odvolaním napadnutom rozsahu, pričom poukázal na viacero rozhodnutí všeobecných súdov SR v obdobných prípadoch. Tvrdil, že v prejednávanvej veci termín konečnej splatnosti úveru nebolo nevyhnutné určiť konkrétnym dátumom, ako to nesprávne konštatoval súd prvej inštancie, ale postačilo vymedzenie iným určitým spôsobom, ktorý bez akýchkoľvek ťažkostí a pochybností umožňovalo spotrebiteľovi tento dátum identifikovať. Napríklad Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 41Co/10/2018 zo dňa 16.08.2018 uviedol: „V rozsudku vo veci C-42/15 Súdny dvor Európskej únie zároveň konštatoval, že čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva uvádzala konkrétny dátum (termín konečnej splatnosti), pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi identifikovať dátum takejto splátky. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že z počtu splátok úveru - 96 mesiacov, vyplýva doba trvania zmluvy, z ktorej priemerný spotrebiteľ, ktorým bezpochyby je aj samotná žalobkyňa, vie presne určiť termín konečnej splatnosti úveru.“ Obdobne argumentoval aj Okresný súd Poprad vo veci sp. zn. 17Csp/158/2017. Ďalej odvolateľ poukázal na princíp právnej istoty ako jeden z princípov právneho štátu, ktorý by mali súdy konajúce v obdobných/identických právnych veciach dodržiavať.

7. Žalobkyňa v rámci vyjadrenia k odvolaniu poukázala na spotrebiteľský charakter uzatváraných úverových zmlúv, na ktoré sa uplatňuje právna úprava ochrany spotrebiteľa, vrátane ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z.. Na podporu svojich tvrdení týkajúcich sa uvedenia termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru ako obligatórnej náležitosti úverových zmlúv podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvárania sporných úverových zmlúv poukázala na viacero rozhodnutí všeobecných súdov SR v obdobných prípadoch. Termín konečnej splatnosti úveru musí byť uvedený konkrétnym dňom, mesiacom a rokom. Iba samotná dedukcia termínu konečnej splatnosti nepostačuje pre naplnenie ustanovenia § 9 ods. 1 písm. f) zákona č. 129/2010 Zb. Termín konečnej splatnosti úveru nie je možné odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od počtu dní, od uzavretia zmluvy, od počtu splátok. Spotrebiteľ musí pri danej forme spotrebiteľského úveru už na prvý pohľad bez akýchkoľvek matematických operácií presne vedieť, kedy, ktorým dňom dôjde ku konečnej splatnosti úveru (pozri napr. rozhodnutie krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/465/2015 zo dňa 29.01.2016, sp. zn. 6Co/140/2018 zo dňa 27.06.2018, sp. zn. 11Co/149/2018 zo dňa 31.07.2018, sp. zn. 11CoCsp/22/2020 zo dňa 24.11.2020, či rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19.09.2012.) Žalobkyňa tiež poukázala aj na úrokovú sadzbu dohodnutú v dotknutých úverových zmluvách, ktorú považuje za rozpornú s dobrými mravmi.

8. Žalovaný na vyjadrenie žalobkyne, ktoré mu bolo doručené prostredníctvom právneho zástupcu dňa 21.04.2021, nereagoval.

9. Ďalšie podania strán sporu v rámci odvolacieho konania neboli súdu predložené/doručené.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v odvolaním napadnutej časti, t. j. vo výrokoch II., III. a v závislom výroku VII. o trovách konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. b), CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v

takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

12. Obsah základného práva na spravodlivý proces je pomerne zložito štruktúrovaný a ako to potvrdzuje aj judikatúra ústavného súdu, patrí do neho viacero samostatných subjektívnych práv a princípov, ktoré sú buď konkrétne (verejnosť konania, konanie bez zbytočných prieťahov, právo na nezávislý a nestranný súd), alebo v zásade abstraktné (riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, predvídateľnosť rozhodnutia, zákaz svojvoľného postupu súdu a ďalšie). Ako už bolo uvedené, základné právo na spravodlivý proces je najvýznamnejším interpretačným hľadiskom pre všetky procesné poriadky ustanovené zákonom. Z toho vyplýva ústavná povinnosť každého všeobecného súdu vykladať a používať procesné normy, ktoré sú obsahom procesných poriadkov ustanovených zákonom v súlade s princípmi a s obsahom základného práva na spravodlivý proces. Okrem toho je táto interpretácia a aplikácia povinná rešpektovať princíp materiálneho právneho štátu, a teda materiálne chápanie spravodlivosti tak, ako to je vyjadrené v čl. 1 ods. 1 ústavy.

13. Z ust. § 220 CSP vyplýva, že v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

14. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

15. Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

16. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP, treba preto považovať aj taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé. (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. januára 2019, sp. zn. 6Cdo/98/2017)

17. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak súd prijme skutkové a právne závery, ktorých vysvetlenie v odôvodnení rozhodnutia nedáva jasný obraz o všetkých podstatných otázkach, potom jeho rozhodnutie trpí vadou, ktorá musí viesť nevyhnutne k zrušeniu rozsudku. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozhodnutie okresného súdu neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 220 CSP je nepreskúmateľné.

18. Ak prvoinštančný súd postupoval v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku tým, že sporovej strane odoprel alebo znemožnil uplatnenie procesných práv, odvolací súd musí v každom prípade jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

19. Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštanície pri rozhodovaní tohto sporu úplne rezignoval na riadne odôvodnenie svojho rozhodnutia. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je vôbec zrejmé, ktoré zákonné ustanovenia súd pri rozhodovaní o bezúročnosti a bezpoplatkovosti revolvingového úveru č. 4412021447 zo dňa 04.12.2014 a revolvingového úveru č. 4504052806 zo dňa 17.04.2015 aplikoval, pričom aj konkrétne dôvody takéhoto určenia sa odvolaciemu súdu javia chaotické, neúplné, postrádajúce aspoň základnú argumentačnú zrozumiteľnosť. Odsek 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku, do ktorého súd prvej inštanície „vtesnal“ opis svojich právnych záverov po vykonanom dokazovaní, je zmätočný, neposkytujúci sporovým stranám odpovede na základné právne otázky súvisiace s vedeným sporom, pričom uvedená nezrozumiteľnosť má následok aj na ďalší procesný postup sporových strán v konaní. Žalovaný ako sporová strana, ktorý sa rozhodol využiť voči časti napadnutého rozsudku svoje procesné oprávnenie na podanie opravného prostriedku, sa môže len domnievať, čo viedlo súd prvej inštanície k rozhodnutiu v jej neprospech, pričom v sporovom konaní. Je pritom neprípustné, aby sa sporové strany v rámci konania pri uplatňovaní svojich procesných práv dostávali do situácie, kedy nemôžu v plnom rozsahu uplatniť prostriedky procesného útoku, resp. obrany z dôvodov nezrozumiteľnosti vyvolanej konajúcim súdom.

20. Je nepochybné, že súd prvej inštanície si v danom prípade nesplnil povinnosť svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP. Popísané pochybenie v konaní okresného súdu považoval odvolací súd za tak podstatné, že nevidel dôvod ďalej sa v podrobnostiach zaoberať argumentáciou sporových strán v rámci vedeného odvolacieho konania, keďže tu boli jednoznačne splnené podmienky pre zrušenie napadnutého rozhodnutia v odvolaní napadnutej časti a vrátenie veci súdu prvej inštanície na ďalšie konanie a rozhodnutie.

21. Nesprávny postup súdu prvej inštanície v takomto rozsahu by nemal naprávať odvolací súd, ktorý je spravidla určený na to, aby náležite vykladal a aplikoval právo v opravných konaniach. Účelom fungovania opravného súdu je na kvalitatívne vyššej úrovni na základe opravných prostriedkov preskúmať, či sa na súde prvej inštanície dosiahol účel civilného sporového konania vyjadrený v článkoch 2, 3 a 6 CSP v spojitosti s článkom 46 a nasl. Ústavy SR a nenachádzať podstatné pochybenia v postupe prvoinštančného súdu.

22. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu vo veci samej, t. j. vo výrokoch II., III., ako aj v závislom výroku VII. o trovách konania zrušil podľa § 389 písm. b), c) CSP a zároveň podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

23. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že pokiaľ žalobkyňa namietala, že predmetné zmluvy o spotrebiteľskom úvere neobsahovali riadne, určité a zrozumiteľné uvedenie náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., a to termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, odvolací súd primárne poukazuje na to, že ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. bolo v nezmenenom znení od účinnosti tohto zákona, t. j. od 11.06.2010, až do 30.04.2018. Do tohto obdobia spadá aj deň uzavretia predmetných zmlúv o spotrebiteľskom úvere (04.12.2014 a 17.05.2015). Teda na daný prípad sa vzťahuje na predmetné zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavreté stranami sporu toto znenie ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. Uvedené vyplýva zo zásady neprípustnosti pravej retroaktivity, v zmysle ktorej sa vždy vznik právnych vzťahov posudzuje podľa predpisov účinných v čase tohto vzniku, v danom prípade účinných ku dňu 25.11.2015. V kontexte s uvedeným odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19, LH proti Profi Credit Slovakia s. r. o. zo dňa 22.04.2021, v zmysle ktorého: „Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením uvedeného rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom, ktorý bol v ňom prijatý.“ Ďalej odvolací súd poukazuje na odesky č. 71 až 73 odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora EÚ: „71 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry výklad právnej normy Únie, ktorý podá Súdny dvor, objasňuje a spresňuje význam a dosah tejto právnej

normy tak, ako sa musí alebo by sa mala chápať a uplatňovať od okamihu, keď nadobudla účinnosť. Z toho vyplýva, že takto vykladaná právna norma môže a musí byť uplatňovaná súdom aj na právne vzťahy, ktoré vznikli a boli založené pred vydaním rozsudku týkajúceho sa žiadosti o výklad... 72 Preto vo veci samej prináleží vnútroštátnemu súdu, aby s použitím metód, ktoré uznáva vnútroštátne právo, vykladal slovenské ustanovenia uplatniteľné ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy, teda k 30. máju 2011 (poznámka v posudzovanej veci ku dňu 25.11.2015), v čo najväčšej možnej miere v súlade so smernicou 2008/48, ako ju vykladá rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842). Vnútroštátny súd nemôže vo veci samej platne zastávať názor, že sa nachádza v situácii, keď nie je možné vykladať vnútroštátne ustanovenie v súlade s právom Únie iba preto, že toto ustanovenie slovenské súdy v minulosti vykládali spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s týmto právom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. septembra 2019, Pohotovosť, C-331/18, EU:C:2019:665, body 54 a 55, ako aj z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, body 42 a 44). 73 Hoci je táto povinnosť konformného výkladu obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, a to osobitne zásadou právnej istoty, v tom zmysle, že nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem, vnútroštátne súdy vrátane tých, ktoré rozhodujú v poslednom stupni, musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru, pokiaľ táto judikatúra vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi smernice (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. septembra 2019, Pohotovosť, C-331/18, EU:C:2019:665, bod 56, ako aj z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, body 43 a 45).“ Možno súčasne konštatovať, že znenie ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., ako aj ust. článku 10 ods. 2 Smernice, sa od uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (04.12.2014 a 17.04.2015) do dňa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s., proti Kláre Bíróovej, t. j. do dňa 09.11.2016, nemenilo, a teda toto rozhodnutie je pokiaľ ide o možnosť eurokonformného výkladu ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. plne aplikovateľné.

24. Zároveň odvolací súd akcentuje, že výklad zákonného pojmu „termín konečnej splatnosti“, nemožno stotožňovať s pojmom „dátum konečnej splatnosti“, inak zjednodušene povedané náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa dotknutého ust. 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. nemusí veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť označením konkrétneho dátumu (dňa, mesiaca, roku). Odvolací súd má za to, že pre záver o tom, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosť podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., postačuje uvedenie takých údajov v zmluve, na základe ktorých je možné bez akýchkoľvek pochybností dospieť k záveru o čase, kedy dôjde ku konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Takýto výklad možno považovať aj za eurokonformný s ust. čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice, ktorého výklad poskytol Európsky súdny dvor už v zmienenom v rozsudku vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s., proti Kláre Bíróovej zo dňa 09.11.2016

25. Zákon č. 129/2010 Z. z. neobsahuje legálnu definíciu pojmu „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Z gramatického výkladu pojmu termín konečnej splatnosti, nemožno vyvodiť požiadavku na jeho určenie konkrétnym dátumom (deň, mesiac, rok). Pod pojmom „termín“ sa totiž rozumie lehota, obdobie alebo čas pre určitý úkon. Z formulácie náležitosti „termín konečnej splatnosti“, teda nemusí jednoznačne a nesporne vyplývať, že tieto časové udalosti nemôžu byť

formulované inak, ako presným dátumom. Výkladom ratione legis postačí, ak sú formulované určiteľne. Napriek tomu, že pojem termín konečnej splatnosti a jeho definíciu Smernica neobsahuje, nie je možné ponechať pri výklade ust. 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. bez povšimnutia spomenutý rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s., proti Kláre Bíróovej zo dňa 09.11.2016, kedy súdny dvor vyložil ust. článku 10 ods. 2 písm. h) Smernice [podľa ktorého zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: h) výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia], a to tak, že: „Článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom

na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok.“ Uvedený záver o potrebe zohľadnenia tohto rozhodnutia Súdneho dvora EÚ pri eurokonformnom výklade ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. možno vyvodiť zo znenia ust. § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia), v ktorom zákonodarca rovnako použil pojem „termín“. Vzhľadom k tomu, že zo znenia ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno vyvodiť

zhodu v pojmach „termín“ a „dátum“, je potrebné toto ustanovenie vykladať eurokonformne (článok 3 ods. 1 CSP), a to tak, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere uvádzala termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

26. Pokiaľ žalovaná svoju argumentáciu podporovala označenými rozhodnutiami niektorých odvolacích súdov, v posudzovanej veci sa odvolací súd s právnym názorom uvedeným v týchto rozhodnutiach nestotožnil, nebol ani týmito rozhodnutiami viazaný v zmysle ust. článku 2 ods. 2 CSP, keďže nejde o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (k tomu uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo 29/2017 zo dňa 24.01.2018 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018 pod publikačným č. 71). Odvolací súd súčasne poukazuje na to, že ani rozhodovacia prax odvolacích súdov nie je v uvedenej spornej otázke jednotná, ako to vyplýva aj z rozhodnutí, na ktoré poukazovali obe strany sporu.

27. Odvolací súd má za to, že v danom prípade podmienky predmetných zmlúv o spotrebiteľskom úvere umožňovali žalovanej ako priemernému spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Pre uvedený záver priemernému spotrebiteľovi postačovali základné vedomosti o počte mesiacov v kalendárnom roku a základné matematické operácie (sčítanie, násobenie celých čísel). Ak bola totiž žalovaná ako priemerný spotrebiteľ napr. v jednej zo zmlúv informovaná o tom, že úver zo zmluvy č. 4412021447 zo dňa 04.12.2014 bude splácať v 36. splátkach (bod 36. zmluvy) so splatnosťou druhej a nasledujúcich splátok do 15. dňa v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka (bod 31. zmluvy + odkaz označený **), súčasne prvá splátka mala byť splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru, pričom pokiaľ kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci a napokon termín konečnej splatnosti úveru bol stanovený 36 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci (bod 39. zmluvy), bolo možné z jej strany bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V danom prípade mala žalovaná vedomosť, že ak jej bude žalobcom poskytnutý spotrebiteľský úver (peňažné prostriedky v dojednanej sume 1.370,00 eur) v kalendárnom mesiaci, v ktorom došlo k uzavretiu predmetnej zmluvy, t. j. v mesiaci december 2014, termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru bude zodpovedať termínu splatnosti poslednej 36. mesačnej splátky spotrebiteľského úveru, teda 15. dňu 36. mesiaca po poskytnutí úveru, a teda dňu 15.12.2017. Keďže 36 kalendárnych mesiacov predstavuje 3 kalendárne roky (kalendárny rok = 12 kalendárnych mesiacov), stačilo žalovanej pripočítať k mesiacu poskytnutia spotrebiteľského úveru 3 kalendárne roky a v tomto výslednom kalendárnom mesiaci určiť jeho 15. deň ako termín konečnej splatnosti (v danom prípade ak sa k mesiacu december 2014 pripočíta 3 kalendárne roky dostaneme mesiac december 2017, a teda termín konečnej splatnosti je teda 15. deň mesiaca december 2017, t. j. 15.12.2017). V nadväznosti na uvedené má odvolací súd za to, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala údaj o termíne konečnej splatnosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., a preto pre absenciu tohto údaju nemôže byť považovaný predmetný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (04.12.2014).

28. Žalobkyňa však vo vyjadrení k odvolaniu namietala aj to, že v danom prípade bol v dotknutej zmluve o spotrebiteľskom úvere dojednaný v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) úrok vo výške 22,18 % a 25,80 %, keďže v čase uzatvorenia predmetných zmlúv boli priemerné úrokové sadzby poskytované v eurách rezidentom eurozóny, pri domácnostiach a pri úveroch poskytnutých so splatnosťou od 1 do 5 rokov (spotrebiteľské úvery a ostatné úvery) bola 8,91% p.a. a v roku 2015 v decembri (v čase uzavretia zmluvy) priemerná úroková miera rezidentom eurozóny, pri domácnostiach a pri úveroch poskytnutých so splatnosťou od 1 do 5 rokov (spotrebiteľské úvery a ostatné úvery) bola vo výške 10 %. V tomto kontexte považuje za nutné odvolací súd poukázať na to, že v prípade spotrebiteľských zmlúv, ktorých predmetom je poskytnutie finančných prostriedkov (čo bol nesporne aj daný prípad), nie je možné platnosť dojednaní o výške úrokov posudzovať izolovane, bez prihliadania na ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v platnom znení (účinnom aj v čase uzavretia zmlúv 04.12.2014 a 17.04.2015 medzi stranami), podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobne o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Ak potom celková odplata (v ktorej sú zahrnuté logicky aj

úroky, pričom podstatným pre posúdenie súladu s dobrými mravmi sa javí ako určujúca práve celková suma, ktorú musí dlžník veriteľovi zaplatiť nad rámec poskytnutých peňažných prostriedkov, nie len samotný úrok, keďže tento môže byť dojednaný v nízkej výške, avšak veriteľ si nízku výšku úroku kompenzuje inými peňažnými plneniami, ktoré požaduje od spotrebiteľa, napr. poplatkom za poskytnutie úveru; uvedené korešponduje s dôvodovou správou k zákonu č. 106/2014 Z. z., ktorý s účinnosťou od 01.06.2014 novelizoval ust. § 53 ods. 6, v zmysle ktorej: „Z pohľadu koncepčného je potrebné sa vysporiadať s pojmom odplata, ktorý bude subsumovať akékoľvek náklady spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov spotrebiteľom. Odplata tak bude zahŕňať jednak úrok, jednak poplatky za poskytnutie úveru, pravidelné poplatky, ktoré bude sprevádzať trvanie úverového vzťahu, ale aj všetky náklady spojené s obligatónym poistením úveru a podobne. Najvyššia prípustná výška odplaty bude stanovená tradične v závislosti od rozhodujúcej referenčnej sadzby bankových úverov a pôžičiek, pričom tak ako uvádza ustálená judikatúra slovenských súdov, bude sa určenie najvyššej prípustnej výšky odplaty odvíjať od násobku priemeru úrokových sadzieb, za ktoré banky poskytujú domácnostiam úvery.“) neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenú osobitným právnym predpisom, je vylúčené, aby bola výška dojednaných úrokov, ako súčasti celkovej odplaty, posúdená ako priečiaca sa dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka je totiž potrebné považovať vo vzťahu k ust. § 39 Občianskeho zákonníka za lex specialis. Spomenutým vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Podľa ust. § 1a ods. 1 tohto nariadenia odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Podľa ust. § 1 ods. 4 nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu [2a) § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov], naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Pre účely aplikácie spomenutých právnych predpisov je potrebné vziať do úvahy, že v prípade zmluvy zo dňa 04.12.2014 išlo o poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 1.370,00 eur so zmluvnou splatnosťou do 36 mesiacov. V danom prípade tak odplata nemohla prekročiť dvojnásobok priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre tento typ spotrebiteľského úveru zverejnenej naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu dotknutej zmluvy medzi stranami. Podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrt'rok 2014 bola priemerná hodnota RPMN pri tomto type spotrebiteľského úveru vo výške 13,95 % (o čom má odvolací súd vedomosť zo svojej činnosti, inak údaj verejne prístupný na <<https://www.mfsr.sk/sk/financie/financny-trh/bankovnictvo/spotrebiteľske-uvery/suhrnne->informacie-udajoch-novoposkytnutych-spotrebiteľskych-uveroch-veriteľmi/>>), a teda odplata v danom prípade nemohla prevýšiť dvojnásobok tejto priemernej hodnoty RPMN, t. j. 27,90 %. RPMN v danom prípade (uvedená v zmluve) bola vo výške 25,80 % a teda už len z tohto dôvodu nebolo možné dojednanú výšku úroku (zahnutého v odplate) považovať za priečiacu sa dobrým mravom. V opačnom prípade by bolo potrebné prijať záver, že samotný zákonodarcu umožnil veriteľom dojednať so spotrebiteľom odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov odporujúcu dobrým mravom. Uvedené možno ilustrovať práve na príklade, kedy by celková odplata bola tvorená výlučne len úrokom. V takomto prípade citované právne normy považovali v danom referenčnom období za primeranú aj úrokovú mieru (sadzbu) vo výške zodpovedajúcej 27,90 % (ako dvojnásobku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk). V nadväznosti na uvedené tak v danom prípade (zmluva zo dňa 04.12.2014) nie je možné dospieť k záveru o dojednaní výšky úrokovej sadzby predmetného spotrebiteľského úveru v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka). 29. V ďalšom konaní súd prvej inštancie vykoná dokazovanie na základe dôkazov označených a predložených obidvomi procesnými stranami a vysporiada sa aj s prípadnými ich ďalšími návrhmi na doplnenie dokazovanie vo vzťahu k nároku uplatnenému žalobou a opätovne rozhodne vo veci samej. Následne konajúci súd svoje rozhodnutie riadnym spôsobom odôvodní, pričom uvedie zákonné ustanovenia, ktoré v danom spore aplikoval, a tiež svoje úvahy, z ktorých pri rozhodovaní sporu vychádzal a vysporiada sa aj s argumentáciou sporových strán vznesenou v tomto odvolacom konaní. Zároveň je nevyhnuté, aby súd prvej inštancie pri vyhotovení písomného vyhotovenia rozsudku dôsledne

vychádzal z ust. § 220 CSP, pričom je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným vyššie (§ 391 ods. 2 CSP).

30. V nadväznosti na rozhodnutie vo veci samej okresný súd opätovne rozhodne aj o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, a tiež o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), ktoré tiež náležite s poukazom na konkrétne zákonné ustanovenia aj odôvodní.

31. Vo zvyšnej časti (t. j. vo výrokoch I., IV., V. a VI.), nenapadnutej odvolaním zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

32. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).